III. évfolyam 1896. Szombat, szeptember 26. 78. szám.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „*Fejérmegyei Napló*“, a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok a katholikusok törekvéseinek előmozditására „*Fejérmegyei Napló*“ czim alatt létesitett uj lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. *Leó* papa *Zichy* Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Előfizethetni a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felelős szerkesztő: Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: *szerdán este és szombaton este.* Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, Szent-István-tér 1. sz. Hirdetések helyenként 50 kr Bélyegilleték külön 30 kr.

A trienti kongresszus.

Nagy, történelmi jelentőségü eseménynek szinhelye ma, s a következő napokon Trient. Az egész müvelt világból zarándokolnak oda az igaz hivők, hogy a veszedelmesen terjedő vallástalan szabadkőmüvesek ellen egy hatalmas egyesületben tömörüljenek. A kik a távolság miatt körülményeik folytán nem vehetnek részt a magasztos ünnepélyen, azok is lélekben ott vannak ma a katholiczismus hatalmas zászlóbontásánál.

A tudomány tévelygései szülték a vallás tévelygőit, ezekből pedig keletkezett egy veszedelmes titkos társulat, mely mint egy ezerkaru szörnyeteg behálózta az egész világot. Hamis czégér alatt, az emberi gyöngeségre és hiuságra alapitották működésüket s ez nevelte őket hatalommá, veszedelmes nagy hatalommá, mely befolyást nyert az államok kormányzatába. Ez a veszedelmes befolyás teremtette meg azt az álliberálismust, mely az egyéni szabadság kiszélesitése mellett be nem vallott czéljaiként a vallás ellen, különösen pedig a katholikus vallás ellen támad.

Sok idő fog eltelni még, mig a félrevezetett emberek milliói felismerik, hogy mig nemes lelkesegésükben az hiszik, hogy a szabadságot szolgálják, tulajdonképpen a vallástalan szabadkőmüvesek játékszerévé s mint ilyenek saját vallásuknak lettek ellenségeikké. Sok idő fog eltelni, mig a kiábrándulás bekövetkezik. Nehéz és szenvedélyes harczok fogják megbénitani a nemzetek munkaképességét, de befog következni, mert az igazságot ellehet hazudni, érvényesülésében rövid időre visszalehet tartani, de éppen mint a hogy a napfény áttör a fellegeken s áldó melegét árasztja a hosszas borulat után a földre, ugy fognak eltünni a hazug jelszavak is és érvényesül az igazság, biztató erővel árasztva el a csüggedt lelkeket.

Szomoru, hogy a leghatalmasabb vallás felekezet, a katholiczizmus az a mely a leghevesebb támadásnak van kitéve, s még szomorubb, hogy mi magunk katholikusok is segédkezünk ellenségeinknek vallásunk ellen irányuló törekvéseikben. Nem az emberek lettek rosszabbak az idők folyama alatt, hanem a társadalmi élet számos követelménye, az életküzdelem maga kevesebb időt enged az embereknek, hogy lelkük magasabb szükségletével a vallással foglalkozzanak. Nem annyira a modern tudományok téveszméje, a hipothesisen alapuló tagadás, mint inkább a katholikus vallás helyes és teljes ismeretének hiánya okozója a vallástalanság terjedésének. Ismernénk csak ugy vallásunkat, mint hogy azt isteni alapitója megalkotta, gondolkoznánk csak annak magasztosságáról: lelkünk áhitattal a vallásos érzéssel telne meg s bizonnyal undorral és félelemmel fordulnánk el a vallástalan szabadkőmüvesektől.

A mai napon kezdődő trienti kongresszus tanácskozásai, az antiszabadkőmüvesek megalkotandó hatalmas szövetsége lesz hivatva, hogy a világosságot, az igazságot, a vallásos érzést s a vallás ismeretét terjesztve, megerősitse a katholikusokat hitökben. Az antiszabadkőmüveseknek lesz kötelességük, hogy a veszedelmes szövetséget, a szabadkőmüveseket igazi világitásban mutassák be az emberiségnek. A katholikusoknak e hatalmas szövetkezése örömmel és reménnyel tölti el sziveinket, s biztosan tudjuk, hogy az egy boldogabb kornak hajnalát jelenti.

A választások előtt.

A megindult választási mozgalmak, melynek sorát a függetlenségi párt 20-iki gyülése nyitotta meg, élénken foglalkoztatja a város közönségét. Miután azonban a székesfejérvári néppárt állásfoglalásáról igen téves nézet van a városban elterjedve, a mely egyik helyi lapban is kifejezést nyert, szükségesnek tartjuk álláspontunkat részletesebben is kifejteni.

Folyó hó 23-án megjelent lapunk vezérczikkében foglalkozván a székesfejérvári képviselő választás esélyeivel azt mondottuk, hogy „ha a székesfejérvári függetlenségi párt egyhangulag hozott határozata értelmében olyan revizionista jelöltet állit, kinek vallásos érzéseiben pártunk töltétlenül megbizhatik, ugy ellenébe a helyi viszonzok tekintetbe vételével — n e m á l l i t j e l ö l t e t.“

Ravatalnál.

Irta: **Széll Lajos.**

Így látlak ujra, így kicsinykém,
Mily csendessé levél,
Milyen sötét bölcsőbe tettek,
Mily bús lepelke van feletted:
Koporsó — szemfedél!

Örökre elnémult kis ajkad,
Mely még alig beszélt,
Csak néha-néha nyilt egy szóra,
Minthogyha alakoknak szólna,
Mit ember meg nem ért.

Kicsiny szemed örökre zárva,
E szép égszinü szem,
Amely vágyón nézett az égre,
Minthogyha ott nagy titkot nézne,
Mit más nem lát sohsem.

Kiltült karod kébledre téve
Örökre elpihent,
Csak nemrég volt, hogy még kitártad
Ha angyalát az égnek vártad . . .
S az angyal megjelent!

S elvitt magával, fel, magásra,
Hol a csillag ragyog,
S most ott vagy már, hová tekintél,
Hová sóvárgó vágygyal intél,
S ölelnek angyalok!

Hisz jobb is így! Még mást se láttál
Csak angyalt és eget,
Érzéd a napnak fénysugárát,
A föld örömét, illatárját,
S kinját nem érezed! — —

Mig hogyha itt maradnál nálunk
S tekintnél szerteszét,
Jött volt' idő, hogy sírva bánod,
Mért nem hagyád el e világot,
Mig meg nem ismeréd.

Köd.

— A »Fejérmegyei Napló« eredeti tárczája. —

Irta: **Szoráb.**

Lehajtja bánatos leveleit a fehér juhar. Száraz bugáját megcsapja a hideg őszi szél s az reszketve, suhogva borul rá a fonyadó levélre. A köd kavarog az úton, szürkeség borul a tájra, melyből homályosan válik ki a közeli utczasor házainak kékes körvonala. A barna pók, mely azelőtt a vadszőlő indáin húzta keresztül-kasul elfoglalt birodalmának selyem utait, most szomoruan vonul a szoba sarkába, hogy egy kisebb, de arányosabb tanyát szőjön télire.

Kezében tartja még a vonót, de hegedüjét térdein pihenteti. Meredt tekintetét oda forditja az ablakon átszürődő világosság felé, mintha át akarná tekintetével törni a lebegő párák lomhán terpeszkedő nagy fellegét, vagy mintha keresné az elhangzott dallam sejtelmes alakjait, melyek ott csapongnak körülötte minden szomorubb akkord hallatára.

A várakozás izgalma oda ül az arczára, mely átlátszóan fehér szinével, mozdulatlanságával hasonló a márvány szoborhoz. — És ez arcz ritkán változtozik meg. Azok a tiszta kék szemek éppen ilyen nyugtalanul, ilyen vágyakozással, keserüséggel tapadnak a ragyogó termekben mulatók sereg ére, ugyanaz a vágy kinyomata az arczon ugyan azzal a fájdalmas vonással az ajkak körül Mert a tiszta szép szemek nem tudnak képet alkotni semmiről, s az a szobor-arczu ember örökös ködben, örökös sötétségben él.

Pedig gazdag, okos és szép! Istentől arra lett teremtve, hogy az élet minden kinálkozó élvezetét maga részére meszerezhesse.

Csak egy kis gondatlanság a dajkától, csak egy betegség, melyen számtalan koldus fia szerencsésen átgázol — és a hatalmas, gazdag Odoly Imre egyetlen gyermeke örökre elvesztette szemevilágát. Kicsi gyermek volt még, akkor. Szemeivel gyakran bámulta a felkelő hold aranyos korongját, utána nyulva kis kezével, mintha a menyboltot elérhette volna.

Azok a képek tökéletesen elenyészték rövid idő alatt s a gyermek ebben az örökös sötétségben nevelkedett fel.

Csendes volt, s szelid mint egy leány. Akkor érezte jól magát, ha egészen egyedül volt. Ilyenkor hanyatt feküdt a pamlagon s belemerült az ő külön világának élvezetébe.

Mai lapunk 8 oldal.

00000005

Ezen kijelentésünket ma is fentartjuk. Mindazonáltal, nehogy állástoglalásunk odamagyaráztassék, mintha a szélsőbal egyik árnyalatával is bármi politikai kapcsolatba akarnánk lépni, szükségesnek tartjuk hangsulyozni, miszerint mi a néppártnak egy más párti jelölt érdekében való tényleges akcióba lépését előre nem igérhetjük meg, a ki ezt olvasná ki czikkünkből, az téved. Ezt csak azon esetben tehetnők, ha a függetlenségi párt oly jelöltet állit, a ki a felekezeti iskola, a kath. vagyon kiadatása, a házasság mint szentség jogérvényeinek elismerése mellett és a felekezetnélküliség elve ellen, — egyszóval a keresztény felfogás érvényesitése érdekében — foglalna határozott állást; miért is mielőtt kiadnánk a jelszót arra nézve világos és határozott igéretet kérünk hogy a jelölt minden a néppárt egyházpolitikájához tartozó kérdésben velünk tart, és a parlamentben a szerint érvényesiti szavazatát.

Ezt már azért is megnyugvással követelhetjük, mivel a függetlenségi politikai programm meggyőződésünk szerint nem bir aktualitással, de igenis bir ezzel az egyházpolitikai kérdés.

— **Válasz Jókainak.** Zichy Nándor gróf arra a lapunkban is közölt visszaemlékezésre, melyben a liberális támadásokkal szemben Jókai Mór igazságot szolgáltatott neki, a következőket irja: „El akarom mondani, el kell mondanom, hogy nagy irónknak, Jókai Mórnak a lapokban nemrég megjelent és személyemmel foglalkozó visszaemlékezésében a multidőkre vonatkozó kegyeleten kivül még jólesö méltányosságot is látok, melyért szives köszönetet mondok neki. Anélkül, hogy a czikket minden egyes részletében a tényállásnak hiven megfelelőnek vallanám, elismerem annak helyes irányát, el a benne nyilvánuló jó szándékot is. Pálffy Móricz gr. urnak azonban tartozom azzal a benső meggyőződésen alapuló kijelentéssel, hogy ő soha, helytartó korában sem volt az odiózus üldözésnek embere. Csak tartsuk szem előtt azt a tényt, hogy abban az időben a katonai biróságok a politikai hatóságtól egészen függetlenül jártak el! Pálffy grót ur tehát nem lehetett sem oka, sem részese a szigoru itéletnek, söt ellenkezőleg, midőn tudomására esett elitéltetésünk, mindent elkövetett, hogy helyzetünkön enyhitsen, jó akarattal járt el mindenfelé érdekünkben és elnéző fölebbvalója volt azoknak a végrehajtó közegeknek, a kik a fogházban szokatlanul emberiesen bántak velünk. Zichy Nándor gróf."

— **Ki rendelkezik a templomban?** Megmutatta XIII. Leó pápa Umbertó olasz királynak. Ez utóbbi azt akarta, hogy fia esketése Rómában egy patriarkális, vagyis pápai templomban menjen véghez. A pápa püspökhelyettese, Parrochi biboros ugy intézkedett, hogy az esketés a piemontiak nemzeti templomában (chiesa del S. Sudario) történjék.

— **A leintett miniszter.** Wlassicsról, a levelező és tosztozó, poroló miniszterről szól a nóta. A csáktornyai király gyakorlatokat igen alkalmasnak vélte ez a magasabb közéleti erkölcstan kultuszát lelkesedéssel ápoló miniszter s leakart utazni a király csáktornyai látogatása alkalmával csáktornyai választókerületébe Minisztertársai azonban nem egyeztek be ebbe a kortes utba s a miniszter fájó szivvel maradt távol a fényes napok ünnepségeitől. Hir szerint elfojtott érzelmeit egy tuczat miniszteri levélben önti ki.

— **Rampolla bibornok** vatikánni államtitkár a minap töltötte be ötvenharmadik életévét. XIII. Leó pápa ő szentsége ez alkalomból hü munkatársának a vatikáni kertben szedett virágokat és gyümölcsöt küldött.

A városi iskolák.

Székesfejérvár város törvényhatósága e hó 28-án tantja rendes közgyülését, a melynek kétségtelenül legfontosabb tárgyát a városi iskolák kérdésének megoldása képezi.

A város millenniumi emlékül — nagyon helyesen — elsősorban a közmüvelődés elömozditására szükséges városi iskolákat óhajtja, a modern kor igényeinek megfelelőleg, berendezni. A régi iskolák czélszerütlen és az egészségügyi kivánalmaknak meg nem felelő helyiségeit óhajtja ujakkal felcserélni.

Folyó hó 28-án a város közgyülése fog dönteni az iskola-tervezetek fölött s ép ez okból szükségesnek tartjuk előzetesen is felhivni a városi képviselőket, hogy e fontos kérdés megoldásánál legyenek óvatosak, nehogy olyan tervet fogadjanak el, melyet rövid idö mulva kénytelenek lennének, mint alkalmatlant ujabb változtatásnak alávetni.

Az eddigi iskoláink legnagyobb hibája az a tarthatatlan állapot, hogy a fiu- és leánygyermekek közös iskolában tanittatnak. Megfigyelhették már a városoknak egyöntetü törekvését arra nézve, hogy a különböző nembeli gyermekek elkülönittessenek. Szükségesnek találtatott az elkülönités nem pusztán pedagógiai szempontból, mely elvégre is, más irányt jelel a leánygyermekek részére, s mást a fiuknak; — de szükségessé vált az elkülönités, különösen erkölcsi szempontokból. A századvégi erkölcsök meglazulása, különösen a városokban korán fejleszti az elméket s a kifejlödési kor előtt, korábban mintsem az erkölcsi érzület, s a gondolkozásnak szükséges fokát a nevelésben elérték volna, már oly dolgoknak juttatja tudomására, melyek a két nembeli gyermekek gyakori érintkezése, együtt tanulása közben az erkölcsi romlásnak lesz kutforrása. A két nembeli gyermekek együttes oktatása durván áthuzza az erkölcsös családi körben elérhető nevelést, és nem lehet a szülő elég ovatos, hogy gyermekének erkölcsi tisztaságát megőrizhesse.

A köd szétfoszlott lelki szemei előtt s a foszlányok mögül csodás szinvegyülékben megjelent előtte a világ, nem a valódi, hanem az ö képzelete által alkotott világ. Alakok lebegtek előtte, olyanok, a milyennek ö elképzelni tudta leirásaik után az embereket. — Ebben a világban élt s ezek az alakok népesitettek be álmait is.

Máskor elövette hegedüjét és a szomoru dallamok hatása alatt, átengedte magát az elolthatatlan fájdalomnak, mely átrezdült minden idegén s könnyeket csalt az örök sötétségbe meredö szemeire. Nem olyan volt előtte a zene, mint mások előtt. Alakja volt minden hangnak s azok az alakok ott lebegtek mindig körülötte, látta öket, a mint keringtek a különböző ütemek szerint.

Ha társaságban volt s nem birta magát átengedni képzeletének, félelem fogta el. Mindég ott hömpölygött körülötte az mérhetlen sürü köd, a melyből csak a hangok hallatszottak s melynek nem volt határa, nem volt alakja.

. . . . Nehezen kavarognak agyában a gondolatok, melyeknek alaktalan homályából, a vak ember által képzelt csodás fényben lebeg elö egy nöalak . . .

Mikor elöször hallotta azt a gyermekhangot, szánalom fogta el a szivét s jól esett, mikor édes atyja elötte kijelentette, hogy örökbe fogadja az árván maradt rokont . . . Aztán fájdalmas érzések hullámzanak át lelkén. — Az atyja is elvált töle, elment az édes anyja után. Nem maradtak, a cselédséget kivéve, csak ketten a házban: a leány meg ö. Minö csodás alakulása az emberi érzéseknek, hogy a szánalomból olyan különös érzelem fejlödött lelkében, mely most uralja egész idegzetét, s gondolatának minden változatát annak a leánynak képzelt alakja körül szövögeti? — Ha közelében van s kezében tartja puha kis kezét s ha hallja azt a dallamos hangot, ugy érzi, boldogabb nem is lehet. S ha távol van töle, kinzó gyötrelmet hoz reá minden percz s égeti vágyó idegzetét az idö lassu czammogása. — Ma különösen messze van a város, hová Márta néha elmegy, hogy a rokonokat meglátogassa. Szeretné, ha már jönne, ha már itt volna, hisz olyan rendkivüli dolog történt ma!

Kinos bizonytalanság égeti az agyát, megmagyarázhatatlan félelem nehezedik a mellére. Maga sem tudja mitöl és miért fél? Hiszen az a fiatal ember megmondta, hogy akkor sem hagyják egyedül, söt egy helyett két ápolót fog nyerni! Miért hát az aggodalom, hogy Márta igent talál mondani? Ugy érzi mégis, hogy örvény szélén áll s ha Márta igennel válaszol, ugy beleesik ebbe az örvénybe, mely megsemmisiti egész életét . . . Néha önkénytelenül megtalálja ennek az érzelemnek a nevét. De hát vajjon az-e, vajjon lehet-e szeretni, pusztán a hang után, anélkül, hogy látnánk az illetöt? Erről nem beszéltek elötte soha. Azok a szerencsétlenek, a kikhez ö is tartozik, kivül esnek az egészséges emberek ez iránybani biráláton. Ki törödnék azzal, hogy a kik nem látnak, érezni tudnak s érzéseik talán még rajongóbbak, mint azoké, kik látják azt, a kit szeretettel vesznek körül . . . Vak ember! — tehetetlen báb, hogy várhat, hogyan remélhet ö többet a közönséges rokonszenvnél, szánalomnál? — Aztán annak a másiknak olyan üde, erőteljes hangja van, bizonnyal fiatal s talán szép is! . . .

Bánatos szép fejét szomoruan hajtja tenyerébe. Most érzi életébe legelöször vakságának szánandó állapotát, nyomorult, tehetetlen voltát.

Csak jönne már Márta! — És mintha kivánságát teljesitené a sors, megszakad a nedves ködréteg s lassan egy robogó fogat körvonalai bontakoznak ki a nedves szürkeségböl.

A vak ember nem láthatja, de finom hallása megismeri a fogatot zörgéséröl.

Itt van! . . .

Alig tudja bevárni, mig Márta leszál s besiet hozzá jelenteni visszaérkeztét.

— Vártalak — mondja Pál mosolyogva. Fontos közlendöm van.

Aztán igyekszik megerösiteni lelkét, hogy nyugodtan mondhassa el a mit akar.

— Látod édes Márta, te olyan jó vagy! Egész életedet nekem szenteled, az én betegségem enyhitésére használod fel. Nem gondoltál soha arra, hogy egyszer ápolónöi tisztednek véget kell érni, hogy egy jó férjnek oldalán folytasd mostani sivár életed?

A leány mosolyogva fogta meg a vak ember kezét s fel nézett abba a szoborszerü szép arczba.

— Nem gondoltam soha arra, hiszen olyan jól, olyan nyugodtan éreztem magam itt melletted. — Miért kivánkoztam volna innen el!

Derült mosoly villant át a vak ember arczán egy pillanatra.

— Ne tagadd el Márta: nyügös, szeszélyes beteg vagyok. Te elnézed, hozzá szoktál hibáimhoz s nem kivánkozol el, mert nem ismered a vidám, derült életet. De neked nem lehet elég

00000006

A város mint értesülünk az ujjonnan épitendö iskolákban is az együttes oktatást óhajtja rendszeresiteni. Ez ellen a terv ellen méltán erösen állást foglal a közgyülés legnagyobb része, melynek bizonyosan sikerülni fog megmenteni a várost, ettöl a veszedelmes tervtöl.

Csak olvassa el valalaki a városi föorvosnak Major Ferencz dr.-nak ez ügyben tett elöterjesztését s megfog győződni róla, hogy egy igen nagy veszedelem vár rá az iskolák czélba vett rendszerében. Olyan ez az elöterjesztés, mint az erkölcsi érzés segélykiáltása, a mely minden jobb érzésü embert megdöbbent. Leközöljük az lábbiakban a városi föorvos elöterjesztését egész terjedelmében:

Székesfejérvár sz. kir. város Tekintetes Törvényhatósági Bizottságának

Helyben.

A folyó hó 25-én tartandó bizottsági ülésen a tárgyszorozatba felvétetett a Grósz-féle telek s vele kapcsolatban a több holdat tévö térnek iskola czéljára mikénti felhasználása. Midön a város közönsége 7000 forintot áldozott csak a Grósz-féle telekért; s mikor az ezredév megörökitése czéljából elhatározta, hogy az ezredévhez méltó iskolát emel a fentemlitett területen, ugy a már hozott határozat s a város tekintélye feltétlen megkivánja, hogy az ott létesitendö iskola a messze-jövö tanügyi igényeit kielégitse, s igy a felsöváros iskolaügyét több évtizedre megoldja. Midön ezen mondottak helyességét külön bizonyitanom nem kell, szabad legyen iskolánknak a sok jó és dicsérendö elönye mellett, nem a tanügyi férfiakon muló nagy hátrányát is megemlitenem.

Városunk, mely annyi ezreket költ tanügyi czélokra, egy nagy hátrányt még mindig megoldatlanul hagy, ez a külvárosi iskolákban kivétel nélkül fiu és leány gyermekek együtt, egy iskolában tanitása. Nem akarom a leány és fiugyermekek együttanitásának erkölcsi hátrányát bizonyitani, melyre vonatkozólag száz és száz példával állhat elö minden tanférfiu; mely irányban magam is tudakozódtam és nagyon is szomoru kijelentéseket kellett hallanom. És igy ha valahol, ugy a városunkban, hol a valódi nevelés a legkülönbözöbb, s nem ritkán alapos kifogás alá esik s igy a jó családi nevelés gyermeke könnyen megmételyezve lehet. Égetö szükséget képez tehát, hogy a mennyiben a városunkban nagyobb anyagi megterheltetés nélkül keresztül vihetö; a fiu és leány gyermekek külön oktasása a törvényhatóság egyik legsürgösebb és leghálásabb feladata közzé kell hogy tartozzék.

Ezek elöre bocsájtásával kérdem a tekintetes közgyülést: áll-e valami számbavehetö akadály utjában, hogy ezen törekvés a millennium emlékére emelendö iskolában keresztül ne vitessék?

Vegyük elöször a tanügyi költségeket, melyek ugyanazok maradnak, minthogy a felsövárosi öreg- és zámolyi-utczai iskolák vegyes növendékeit csak elkülöniteni kell, és ezzel a külön teremmel ezen városrészben nagy hátránya az erkölcsi nevelésnek meg lesz szüntetve.

Ezek után áttérek az iskolaépités kérdésére. Jelenleg három osztály a felsövárosi plébánia alatt, szük udvarban, kettös világitás mellett van elhelyezve, ugyancsak három osztály van a zámoly-utczában szük udvarral s miként a tekintetes tanács által beterjesztett tervben látható az iskola czéljaira drágán vásárolt nagy területre négy osztály van tervezve, még pedig a mostani öreg- és zámoly-utczai iskolák 4-ik osztálya s egy 5-ik és 6-ik évi tanfolyam, tehát az ezredévi ünnep megörökitésére e pótlék tantermek lennének hivatva.

Kérdem tekintetes közgyülés: vajjon mi czélja lehet, hogy a mostani hiányos iskolák az öreg- és zámoly-utczában meghagyassanak és az olyannyira iskola czéljaira kedvezö fekvésü nagy területbe 4, földszintesen épült osztály és fötanitói lakás foglalja el?

Mikor az iskolák összpontositása s emeletes iskola épitkezéssel a mostani épületnek bérbeadásával alig számba vehetö, söt miképp a városi fömérnök ur kijelentéséböl tudom, elönyös megoldás vihetö keresztül; mikor tehát anyagi áldozat sem áll útjában a felsövárosi iskola kérdése tökéletes megoldásának, ugy kérdem a tekintetes közgyülést a millenium emlékének megörökitésére vajjon nem egy tökéletes megoldás kivánatos-e 4 osztálylyal a leányok és 4 osztálylyal a fiuk részére, külön udvarral a leányok és külön udvarral a fiuknak, melyre a rendelkezésre álló terület böven elégséges, melyhez azután az 5-ik és 6-ik osztály csatoltatnék.

Midön fentiekben a tekintetes közgyülés figyelmét ezen fontos ügyre felkérem, egyuttal kijelentem, hogy a tanügyi férfiak kevés kivétellel ezen álláspont mellett sorakoznak s ezen megoldást minden tekintetben a tanügy érdekében szükségesnek tartják. A fentiek után inditványomat a következökben vagyok bátor összegezni:

Mondja ki a tekintetes közgyülés, 1-ször: hogy a felsövárosi elemi iskola kérdését a fiu- és leány-gyermekek külön oktatásával akarja megoldani, mely törekvését a többi városrészekben is fokozatosan keresztülvinni szándéka.

2-szor: A felsövárosi kisdedóvoda mögötti nagy területen a millenium emlékéhez méltó négy fi- és négy nö-osztályt, ugy egy ötödik és egy hatodik osztályt megfelelö fötanitó lakásokkal s külön udvarral leányok és fiuk részére emel, a meglevö öreg-utczai iskola termeit bérbeadással, a zámoly-utczai iskolát pedig vagy örök áron, vagy bérbeadással értékesiti, mely jövedelem az uj iskola amortizációjára fordittassék.

*

A város érdekében nagyon kivánatos volna, ha megértenék Major föorvos intelmét s még idejekorán a helyes irányba terelnék gyermekeink oktatását. (y.)

---

az én társaságom, téged nem elégithet ki a nálunk lévö egyhanguság.

A lány alig tudta visszatartani magát a sirástól ugy meghatotta Pál szomoru lemondó hangja.

— Miért ez az igaztalan vádaskodás önmagad ellen! — Ne beszélj igy, mert ez nekem fáj. Én nagyon meg vagyok veled elégedve s hacsak te el nem taszitasz, nem hagylak el sohasem.

— Szép, fiatal kérödö van — folytatta Pál komolyan. — Mint mondja nagyon szeret. Azt hiszem ismered is — Tarna Bélának hivják!

Majd elkiáltotta magát, de látva, hogy a vak ember lélegzetét visszafojtva figyel a válaszra, visszatartotta izgatottságának kitörését.

Pár pillanatig késett a válasszal. Ez idö alatt Pál elöre nyujtott arczczal leste a választ. A leány jól látta arczán a nyugtalanságot és a nöi szív finom érzékével azonnal kitalálta, hogy minö érzelem kinyomatát viseli az arczán. Tudta jól, ha bevallja szerelmét Béla iránt, ugy örökre boldogtalanná teszi Pált. A szánalom és hála viaskodtak lelkében a szerelemmel. Melyiket válassza, melyik utra térjen? — Ugy sajnálta ezt a vak embert, ugy szerette azt a másikat!

— Nos nem felelsz? — kérdezte szorongva Pál.

Átsirt a lelkén ez a reszketö hang. Tudta már, hogy melyiket válassza. — Az találhat mást is, nem hal meg érette bánatában.

— Igen ismerem! Találkoztam többször vele a nagynéniéknél. — Derék, jó ember, de nem leszek a felesége soha!

Aztán oda simult Pál melléhez s hizelkedöleg kérlelte.

— Engedd meg, hogy itt maradhassak melletted örökké!

Pál keblében szilajon hullámzottak az érzelmek, boldog megelégedés ragyogott az arczán.

— Jó Márta! — Ha te ugy akarod, mindig itt leszel mellettem, tudod, hogy énnékem nincsen rajtad kivül senkim. — De menj, add meg te magad barátodnak a választ, ott vár a szalonban reád.

Még ez is; — ö mondja el saját maga felett a halotti beszédet!

Mikor Pál szeretetteljesen megsimogatta arczát, ijedten kapta el kezét Márta arczáról.

— Márta te sirsz! — s nyugtalanul kereste világos kék szemeivel a leánynak arczát.

— Csak örömömben könnyezek — hazudott jóakaratulag Márta s aztán eröltetett kaczajjal ugrott fel Pál mellöl a pamlagról s tettetett vigsággal ment a másik szoba felé. Az ajtóból még vissza szólt:

— Megyek kikosarazni a kérőt! . . . .

A vak ember meredt tekintete oda tapad az ajtóra, melyen Márta eltávozott. Alaktalan sejtelmek borongó árnyai huzódtak át a lelkén, melyböl csak annak tudata nyert világos alakot, hogy Márta most hazudott! Sirt és eltagadta miért; — kaczagott, de ebböl a kaczajból csak a végtelen fájdalom elnyomni szándékolt hangjai zokogtak a vak ember fülében . . .

A kétkedés örvényei hullámzottak az öt körülömlö örökös ködgomolyagban. Miért? . . . miért? . . .

Elpirul a gondolatra, de nem tud ellent állani, hogy azt meg ne valósitsa. Csak egy szobán kell átmennie nesztelenül, csendesen s az ajtóhoz lapulva meg fogja hallani, mit beszélnek. Finom hallása elött nem vész el egyetlen hang sem.

Minden idege él, mikor nagy óvatossággal megindul. Tudja tájékozni magát ezekben a szobákban mindenütt s most óvatossága megkétszerezi ügyességét.

Szerencsésen ide ért. Áthallatszik minden szó, de izgatottsága miatt csak szivének hangos dobogását hallja, meg a vér zsibongását agyában. Mint a ködön átszürödö lámpafény, úgy töri át magát e zugás, zakatoláson keresztül Mártának hangja.

. . . . Nem tagadom, szeretem magát! Életem adnám önért, de a hála s a szánalom örökre Pálhoz köt. — Maga megy tovább az élet utján s majd elfelejt s én . . . . én itt maradok vigasztalójául jöltevömnek.

„Mondjon le kétségbeejtö elhatározásáról, ne tegye boldotalanná saját magát és engemet. Ne áldozzon két emberéletet egyért,“ — rimánkodott a férfi.

A leány zokogása egészen elfojtotta hangját, alig értette a fájdalmas nyöszörgést.

„Meg kell lennie . . . Másképp nem lehet“.

. . . Valami örült fájdalom zugott át a lelkén. Világtalan szemét meredten szegzi, a merre az eget képzeli s álmodozva ismétli reszketö ajka.

— Két életet egyért! . . .

Szédülten kavarog körülötte az örökös köd homálya, néha mint a kénkö halavány lángnyelvei, ugy csapong benne valami káprá-

00000007

HIREK.

— **Személyi hirek.** J ó z s e f főherczeg 24-én este a csáktornyai hadgyakorlatokról Budapestre érkezett, vele érkezett K l o t i l d főherczegnő is, a ki Martonvásáron csatlakozott hozzá. — Dr. S t e i n e r Fülöp megyéspüspök tegnapeste Mária-Czellből Székesfejérvárra érkezett. Ma délután pedig ismét elment kocsival Alcsuthra, J ó z s e f főherczeghez, s onnan holnap reggel Acsára megy, a bérmálás szentségét kiszolgáltatni a hiveknek.

— **A pápáról.** A pápa, mint Rómából jelentik, kerti lakásából, hol négy napig időzött, tegnap visszaköltözött a Vatikánba. A pápa egészségi állapota ez idő szerint aggodalomra nem ad okot s azok a hirek, a melyek ő szentsége betegségeiről szóltak, nem felelnek meg a valóságnak. Tegnapelőtt a pápa miséjén igen sok idegen megjelent, köztük a Rómában időző spanyol ujságirók is. Ez utóbbiaknak megengedték, hogy kézcsókra a pápa elé járuljanak.

— **A pápa az anglikán papszentelésekről.** XIII. Leo pápa apostoli levele az anglikán papszentelésekről a XIX. század nagyhatásu eseményei közé tartozik Három részből áll: bevezetésből, bizonyitásból és buzditásból. A bevezetésben elmondja a pápa, hogy azoknak a kedveért, kik Angolországban a kath. hittől elszakadva élnek, de a kik a hitegységet Krisztusban őszintén keresik, ő az Eduard-féle angol-protestáns szertartás szerint felavatott lelkészek papi jellegének érvényességéről szóló kérdést uj megvitatás tárgyává hogyan és miért tette. A bizonyitásban azután először konstatálja, hogy a kérdés felmerülése óta mi volt a római egyház itélete, azután pedig ennek megindoklásául az Eduárd-féle anglikán szertartás könyvét a papszentelésre vonatkozó részében uj birálat alá veszi s kimutatja, hogy az u. n. anglikán ordinációk a forma és intencció hiánya miatt kezdet óta okvetetlenül semmisek, amihez mindjárt kezdetben a hierarchiának az angliánok közt megszűnése következtében a defectus ministri járult. A buzditó részben ujra a Krisztus hitegységét kereső angliánokhoz fordul a pápa s kivált lelkészeiket oly hathatósan buzditja az imádkozásra s a hitegység utjának munkálására, hogy magyar protestáns atyánkfiainak lelkipásztorai vétkes mulasztást követnek el a rájok támaszkodó hiveik ellen, hogyha az angol protestantizmusnak erről a lelki érintkezéséről a papsággal tudomást nem vesznek.

— **A király unokája.** M á r i a V a l é r i a főherczegnőnek f. hó 24-én délután Ischlben kevéssel 6 óra után leánygyermeke született. A főherczegnőnek az ujszülött immár negyedik gyermeke. A legidősebb Erzsébet Franciska négy éves, utána következik a három éves Ferencz Károly Szalvátor, ezután a két éves Hubert Szalvátor. A királyné 24-én este Ischlbe érkezett.

— **A trienti nemzetk. antiszabadkömüves kongresszus**, mely tudvalevőleg f. hó 26—30-ig fog tartani, minden várakozáson felül fényesnek igérkezik. Nem is hinné az ember, hogy még Olaszország szenátusának tagjai közül is találkozzék valaki, a ki elmerjen menni a trienti kongresszusra. E bátor férfiu: R o s s i szenátor. Rajta kivül több olasz egyetemi tanár is ott lesz Trientben. Spanyolországból hozzájárulását fejezte ki: a hadügyminiszter, a hadsereg főbb tábornokai, az admirális, a szenátus elnöke, az ország összes érsekei és püspökei. Európa számos kath. egylete zászlóját küldi a kongresszusba, melyeket az ülésteremben fogják kitüzni. A kongresszus franciaországi bizottsága külön röpiratot adott ki e kongressus törekvéseinek ismertetésére e czim alatt: „Az uj keresztes hadjárat.“ — A kongresszusra Trientbe ujabban msgr. M a r c o n i pulati püspök (Albánia), továbbá Bécsből számosan üdvözölték a kongresszust, igy Falkenhyn Ferencz gróf Liechtensten Alfréd herczeg, Hohenlohe herczeg, Belcredi Rikárd gróf, Schwarzenberg herczeg, Kuefstein Ferencz gr., Nostiz gróf stb. A kongresszus négy szakosztályban fog tanácskozni. A szakosztályok elnökei: Musiei kanonok, a Revue Catolique de Coutances“ szerkesztője (Franciaország), Tardinel J. P., a quebecki „Verité“ igazgatója (Canada), Collel kanonok (Spanyolország) és Pacelli Péter, az „Unione Antimassonica“ alelnöke (Róma). A „Fejérmegyei Napló“ szerkesztősége H a l l e r bibornokhoz a trienti antiszabadkömüves kongresszus elnökéhez ma a következő táviratot küldte: Eminentissimo Domino Cardinale Haller congressus internationalis antimassinici Praesidi Trient. Magnocum fervore fidei mostrae catholicae salutamus congressum antimassonicum Tridenti coadunatum. Decisiones ad tuendam fidem catholicum ferendas libenter ecceptamus et ad illas effectuandas omni conatu adlaborabimus. Si Deus pro nobis, quis contra nos. Redactio ephemeridum „Fejérmegyei Napló.“ — Haller bibornok a nemzetközi antiszabadkömüves kongresszus elnökének Trient. Vallásos hitünk lelkesedésével üdvözöljük a Trientben tanácskozó antiszabadkömüves kongresszust. A keresztény vallás védelmére hozandó határozataihoz örömmel hozzájárulunk és azoknak érvényesitésére minden tőlünk telhetőt elkövetünk. Isten velünk, ki ellenünk! „Fejérmegyei Napló“ szerkesztősége.

— **József Agost főherczeg Mármarosban.** József Ágost főherczeg nejével, Auguszta főherczegnővel 24-én délelőtt Mármaros-Szigetre érkezett. A főherczeget, — ki minden hivatalos fogadásnak mellőzését kérte — a pályaudvaron S z a b ó Adolf erdőigazgató, a földmivelési miniszter képviselője, S t e i n h a u s z József szolgálattételre beosztott főerdész és nagyszámu közönség várta. Az üdvözlések után a főherczeg Rudolf trónörökös egykori kastélyába, az erdészvölgybe hajtatott. Itt marad huzamosabb ideig és részt vesz a szarvasvadászatokon.

— **Schlauh bibornok Debreczenben.** Schlauch Lőrincz biborcs püspök ma Debreczenbe utazik, a hol nagyszabásu előkészületeket tesznek fogadtatására. A megérkezés alkalmával a vasuti állomástól kezdve egyesületek állnak zászlóik alatt, az utczákon pedig iskolás fiuk és leányok hintenek a kardinális utjára virágot. Schlauch Lőrincz a város ötös fogatán megy a katholikus templomig, a hol a lépcső feljárója előtt impozáns diadalkaput állitanak. A „Veni sancte“ alatt zene kisérettel az egyházi énekkar énekkel. — Schlauch biboros a „Veni sancte“ után dr. Wolafka Nándor vál. püspök-plébános lakására megy s ott fogadja a különféle testületek és egyesületek tisztelgését.

— **Nagylelkü főpap.** C s á s z k a érsek a ki legutóbb három napig Ujvidéken tartózkodott, több jótékony adománynyal kötelezte le az ujvidékieket. Többek között elvállalta a belvárosi kath. templom kifestését és földiszitését, — mely templom épitéséhez tavaly 40,000 frttal járult — körülbelül 30,000 frt értékben; továbbá a különféle egyletek között kiosztott 3500 frtot, a patholikus hitközségnek 1000 frtot adományozott. A kath. hitközség 25,000 frtnyi tartozását 1000 frtnyi évi amortizáczióval átvette. A zárda-iskola számára megigérte egy saját költségén épitendő polgári leányiskola létesitését.

— **Világitó kut.** D o b o z községben W e n k h e i m Dénes békésmegyei birtokán ártézi kutat furatott a birtokos tulajdonos, még pedig a holt Körös medrében. Mikor már harmincz méter mélységre jutottak, erős fojtó gáz lövelt ki a csövön, a melyet a munkások meggyujtottak és a gáz meggyulladt és erős lánggal égett. A cső átmérője 12 czentiméter és a lángnyelv az egész cső vastagságát öltötte magára. Reménylik, hogy a gáz folyvást fog égni és igy a láng is folyton világitani fog. A dobozi nép bizonyos szent borzalommal és babonás gyönyörrel szemléli e látványt. Az uraság pedig világitásra szándékozik felhasználni a lángokat, mert lehet, hogy a gáz kiapadhatatlan forrás. Itt látszik ismétlődni a Salamon templomának oltárán égő örök mécs. Sokan ilyennek gondolják ama régi emléket is és igy a Wenkheim Dénes szándékát, hogy e lángokat világitásra használhatja nem tartják valószinütlennek. Hazánk területén már van egy ilyen hires világitó kut P ü s p ö k-L a d á n y b a n a mely kut még ma is az egész pályaudvart és várótermeket ellátja gázvilágitással.

— **A szfejérvári-adony-szabolcsi vasut ügye.** Megnyilik vége-e a jövő hó elején az adony-szabolcsi vicziná lás vasut. Az uj vonalon e hó 30-án lesz a műszaki rendőri vizsgálat.

---

zatos fény csodás szinvegyüléke. Megmozdul a mérhetlen nagy köd s mint a felkorbácsolt tenger, ugy hullámzik körülötte Megtámaszkodik az asztalban, mert különben szédülten hullana a padozatra.

Mikor némileg magához tért, visszatámolygott szobájába.

„Kettő egyért!“ — zug örökösen az agyában. Egyért! - egy nyomorult vakért, két szerető szív legyen boldogtalanná örökké! . . .

Lassanként alakot nyer egy eszme s arczán átszellemülnek a vonások töle. Mosolyogva suttogja:

— Egy — kettőért! . . .

Jól esik neki az elhatározás; a végtelen boldogság érzete simul kebléhez.

Felteszi kalapját, s kezében a nagy bottal át megy az előszobán. A park minden bokrát jól ismeri s azon is könnyen áthalad. Csak az erdőszélnél áll meg figyelőleg, hogy tájékozhassa magát. Sokszor járta meg ezt az utat, de egyedül még soha.

— Hátha nem talál oda?

Bizik önmagában s ovatosan botjával tapogátódzva halad előre.

A ködös levegő nedves hidege átjárja könnyü öltözékét s megborzong a hidegtől, az izgatottságtól.

— — — — — — — — — — — — — — —

A meredek ut egészen elfárasztotta. Számitása szerint rég el kellett volna érnie a hegyszakadékot, melynek meredek mélységéről annyi regét meséltek neki. Annak a gondolata, hogy talán eltévedt, rémülettel töltötte el a lelkét. Irtózott itt bolyongni ebben a rengetegben, s valamely vadállatnak esni áldozatul, vagy éhen pusztulni el . . .

Rövid pihenés után aggodalomtól gyötörve folytatja utját. Hátha nem jó helyen jár!

A fák ritkulni kezdenek s egy kis tisztáshoz ér, melynek közepét széditő mélységü hegyszakadék szeli át.

A szabadabb levegőt azonnal megérezte s az égbolt felé fordított arczán ujra átvillan az a csodálatos mosoly. — Olyan volt szoborszerü arczával, mint azok a klasszikus márványszobrok.

Lassan, óvatosan lépked egész a meredek széléig, Csak egy lépés és menthetlenül lezuhan.

Arcza oda mered a köddel boritott feneketlen mélységbe, melyet érezni vél az arczával. Szemei még jobban kinyilnak s buzgó áhitattal emeli az égre.

— Egy az egyért, — suttogja csendesen, — aztán mintha a szikla még messzebb is nyulna, átszellemült mosolylyal előre lép . . .

A köd szétnyillik, majd kavarogva egyidejig ujra vissza nyeri mozdulatlanságát a hegyszakadék mélységében. Az örvény felett a ködgomolyágok sértetlenül siklanak él a bokrok között, csak fent a fák sudár koronájába kapaszkodó ködfelhőket szakgatja szét a csipős őszi szél.

00000008

— **Közgyülés a városnál.** Székesfejérvár törvényhatósági bizottsága szeptember hó 28-án d. e. 9 órakor a városház nagytermében rendes havi közgyülést tart, melynek tárgysorozata a következő: Közgyülési határozat a Grosz-féle telken épitendő iskolára vonatkozólag. — Városi tanács előterjesztése Sólyom Lajos és Vida Dezső vezető-tanitók kérvénye tárgyában, fizetéseik emelésére vonatkozólag. — Városi tanács előterjesztése a kóbor czigányoknak a sóstón való halászat eltiltása tárgyában. - Városi tanács előterjesztése a szüret kezdetének meghatározása tárgyában. — Városi tanács előterjesztése az izraelita hitközség kérvénye tárgyában, melyben a járdalerakási költségek utáni kamatok elengedését kéni. — Városi tanács előterjesztése az agg- és szegényintézeti gondozottak, ugy a rendőri foglyok és tolonczok jövő évi élelmezése tárgyában. — Városi tanács előterjesztése a Székesegyház tetőzetének helyreállitása tárgyában. — Városi tanács előterjesztése a városi csordák, gulyák és csürhék pásztorainak őrzési illetményeik kiutalványozása tárgyában. — Polgármester jelentése a törvénykezési palota tárgyában a IV-ik hadtestparancsnokságtól érkezett átiratra vonatkozólag. — Polgármester jelentése a székesfejérvár-sárbogárdi vasut tárgyában.

— **Uj kanonokok.** Mint értesülünk a a herczegprimás közelebbről terjesztette föl Aschenbrier Antal dr. egyetemi tanárt és Walther Gyula dr. érseki titkárt az az esztergomi, Lasu Lajos dr. nagysurányi és Mozesz Rezső bajnai esperesplébánosokat a pozsonyi káptalannál megürült kanonoki stallumokra.

— **A Hexapla psalmusának fölfedeztetése.** A millanói „Ambrus-könyvtár" tudós könyvtárnoka, ftd. Pater Cériani, az ő lombardiai intézetéhez beadott beszámoló jelentésében egy a bibliai kritikára fölötte érdekes ujdonságot közöl. Az egyik fiatal segédje, P. Marcati ugyanis, egy a 13. 14-ik századbeli kéziratot fedezett fel, mely 27 pergamentlapból áll. Vegyészeti uton sikerült a nagy tudósnak az eredeti, t. i. a 10-ik századbeli görög minuskelirást láthatóvá s igy olvashatóvá tenni. Az eredeti codex széles velinlapokra volt irva. A 13-ik század irója azokat quartalakban összehajtogatta. Az ismét helyreállitott oldalak ugyszólván 11 zsoltárt tartalmaznak az eredeti „Hexapla" kiadásból, melyhez csatlakozik a szeptuaginta szövege és nagy számban élénk hathatós megjegyzések. Ezen fölfedezés hiteles, mert ez a kutatónak meglehetős tartalmas kivonatot szolgáltat a nagy alexandriai tanitó hires müvéből, melyből eddig csak egyes idézeteket birtunk, a melyek nagy fáradsággal gyüjtettek össze a sz. atyák müveiből.

— **A mi Goldstein Számink.** Legutolsó lapunkban részletesen ismertettük azt a botrányos liberális kirohanást, a melynek szomoru hőse Kohn Adolf helybeli fakereskedő. Nevezett jónak látta az egyik helybeli lapban egy ügyefogyott nyilatkozatban védekezni, a melyben tagadásban veszi közleményünk hitelességét. Miután több oldalról is értesitettek bennünket, hogy Kohn Adolf rémségesen megbánta az általa mondottakat, melyek hir szerint gyámoltalan természetének éppen nem felelnek meg, megtesszük ezuttal, hogy az ügyet ujból elő nem vesszük. Kötelességünknek tartjuk azonban Kohn Adolf nyilatkozatával szemben kijelenteni, hogy a lapunkban közölt nyilatkozatot Pisky László helybeli fűszerkereskedőnek üzletében mondotta, s hogy lapunk közleménye az utolsó szóig igaz, s így azt nyilatkozatával szemben a leghatározottabban fentartjuk. Megbánásával szemben nem fűzünk ujabb kommentárt ehhez a dologhoz, csak annyit jegyzünk meg, hogy viseltessenek zsidó polgártársaink kötelességszerű tisztelettel vallásunk iránt s akkor ilyen véletlen elszólalásoknak nem lesznek kitéve. Természetes azonban a katholikus polgárság tudni fogja, hogy Kohn Adolf urral szemben mihez tartsa magát.

— **Közgyülés a megyénél.** Fejérmegye törvényhatósági bizottsága október hó 5-én d. e. 10 órakor a vármegyeház disztermében rendes közgyülést tart, melynek érdekesebb tárgyai a következők: Az alispáni jelentés a közigazgatás állapotáról. — A belügyminiszter, az ő Felségének az ezeréves ünneplés alkalmából bemutatott hódolatért nyilvánitott legmagasabb köszönetét tudatja. — József főherczeg Mária Dorottya főherczegnő eljegyzése alkalmából hozzáintézett üdvkivánatokat megköszöni. — A belügyminiszter tudatja, hogy ő Felsége, a Károly Lajos főherczeg elhalálozása alkalmával hozzáintézett táviratért legfensőbb köszönetét nyilvánitotta. — Alispáni előterjesztés a választott bizott. tagok sorában történt változásokra vonatkozó intézkedésekről. — Abauj-Torna vármegyének átirata, mellyel a vármegye javadalmazásának azonnali felemelése tárgyában az országgyülés képviselőházához és a belügyminiszterhez intézett feliratát, pártolás végett megküldi. — Jász-Nagy-Kun Szolnok vármegye átirata, mellyel az állatkiviteli forgalom kisebb mérvü és czélszerübb korlátozása iránt a fölmivelésügyi miniszterhez intézett feliratát pártolás végett megküldi. — Zólyom vármegye közönsége az állami anyakönyvek vetésével életbeléptetett eljárás egyszerüsitése végett a belügyminiszterhez intézett feliratát pártolás végett megküldi. — Torda-Aranyos vármegye közönsége a földadó leszállitása tárgyában a pénzügyminiszterhez intézett feliratát pártolás végett megküldi. — Torda-Aranyos vármegye közönsége a f. évi jun. 8-iki hódoló felvonulásban résztvetteknek egy körképben leendő megörökitési iránt át ir. — Sopron vármegye közönsége az évnegyedes halálozási illetmény tárgyában a belügyminiszterhez intézet feliratát pártolás végett megküldi.

— **Névváltoztatás.** Grünhut Jakab, a Felmayer-féle gyár vezetője, a belügyminiszter engedelmével az ő és fiai nevét „Gerő"-re változtatta.

— **Iskolaszéki ülés.** Az iskolaszék e hó 27-én délelőtt 11 órakor a városház nagytermében ülést tart.

— **Püspöki körlevél.** Dr. Steiner Fülöp Székesfejérvár püspöke XV. számu körlevelében közli XIII. Leó pápának az egyház egységéről szóló körlevelét és a szt. rózsafüzér október hónapban való imádkozásáról szóló pápai határozatot papsága figyelmébe ajánlja.

— **Negyven évig tanitó.** Langer János székesfejérvári vezető tanitót, ki már több, mint 40 éve működik e minőségben, a közoktatásügyi miniszter teljes tanitói fizetésének, vagyis évi 950 frtnak megtartásával a város költségére nyugdijazta.

— **Fejérvármegye költségelőirányzata.** Fejérmegye költségvetésének előirányzatával 1897 évre elkészült a számvevőség. A 1897 évre a költségvetés 99,436 frt 48 krban s a fedezet ugyanoly összegben van előirányozva. A költségvetésben tényleg mutatkozó hiányt, mely 6,370 frt 09 krt tesz ki, az ebadó terhére hivják fel, mely összeg aztán a többivel fedezi teljesen a kiadást.

Az ebadó ezen nagy megterheltetést még ez évben kibirja, mert 1894 és 1895. évekről maradt felesleggel együtt egyenlittetik ki. De már az ezután következő években tovább ezen nagy terhet kiróni nem lehet, a miért az van javaslatba hozva, hogy a megye közgyülése irjon a belügyminiszternek s kérje meg, hogy az 1897 évi állami költségvetésbe a vármegyék nagyobb dologi kiadására előirányzott 140,000 forintnak szétosztásánál vegye kellőkép tekintetbe Fejérmegyét is s egy nagyobb összeg ossztalékot ajánljon a képviselőház előtt.

Javaslatba hozzák még, hogy mivel a belügyminiszter ezen 140,000 frtból első részt ujabb állások szaporitására akarja forditatni, — felkérik, hogy engedje meg, a megyére eső, összegnek a jelenlegi tisztviselők fizetésének javitására forditását. A felterjesztés avval lenne indokolva, hogy a közigazgatás javitását vesebb, de jobban javadalmazott tisztviselőkkel sokkal jobban előmozditathja, mint sok, de rosszul javadalmazottal. Különösen pedig az lenne kiemelve, hogy a főváros közelsége miatt ép oly drága az élet, mint magában a fővárosban.

— **A bicskei kerület papsága** szept. hó 24-én Kistorbágyon tartotta meg őszi gyülését Magdics István esperes, ettyeki plebános elnöklete alatt. Ez alkalommal a tanácskozások tárgyát különösen az uj egyházpolitikai törvények által inaugurált visszás és áldatlan állapotok képezték. A gyülés táviratilag üdvözölte az uj főesperest, Komáromy Károly kanonokot.

— **Monitor lőgyakorlaton.** A „Szamos" nevü dunai monitor jövő hó 5., 6. és 7-én Ercsi község határában élés töltényekkel lőgyakorlatot fog tartani.

— **Öngyilkos, a ki élni akar.** Bach József ettyeki bognármester a mult hó 22-én öngyilkossági kisérletet követett el, de sikerült visszaadni az életnek, mert már jobban érzi magát. Zilált anyagi viszonyai és részegeskedése vitte rá az öngyilkossági kisérletre. Az emlitett nap estéjén is jól bepálinkázva ment haza s igy még sokkal sötétebb szinben, megkétszerezve látta bajait, a mi annyira elkeseritette, hogy beretvával egy jó erős vágást tett a gége alatt. Az érvágás eszretéritette, mert most már könyörög, hogy kezeljék jól mert ő nem akar meghalni.

— **Az eladott holttest.** Bécsben sokat beszéltek annak idején egy szegény ördögről, a ki a nagy nyomorában ugy akart segiteni magán, hogy a közkorháznak megvételre kinálta testét. Bizonyos összegért ugyanis hajlandó lett volna beleegyezni, hogy halála után holtteste a közkórházé légyen és ez felhasználhassa tudományos czélokra. Bécsben azonban annyi az öngyilkos, hogy a közkórház mindig bővében van a holttesteknek s nem is reflektáltak az ajánlatra. A szegény ember, kit Glinszky Ernőnek hivtak s Galicziából való volt, a londoni British muzeumhoz fordult ezután, mely el is fogadta ajánlatát. Ötszáz frtot fizetett a holttéért. Glinszky a napokban meghalt s a szerződés értelmében holtteste a British-muzeum tulajdona lett. Rokonai kegyeletből szerették volna hazai földbe temetni a holttestet, de nem voltak képesek az ötszáz frtot visszaszolgáltatni a muzeumnak. De ha gyott hátra a megboldogult végrendeletet. Ebből az a meglepő tény derült ki, hogy Glinszky nem nyult az ötszáz frthoz, hanem ezt két unokaöcscsére hagyta, hogy gimnáziumi tanulmányaikat akadálytalanul végezhessék. A két örökös megegyezett abban, hogy a pénzt visszaküldik a muzeumhoz s az az ember, a ki ily különös módon akarta unokaöcscseit örökséghez juttatni, igy mégis hazája földében fog nyugodni.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter a székesfejérvári országos javitó-intézetnél alkalmazott Edes István kertészfelügyelőt és Goldmann Henrik szabófelügyelőt az altiszti fizetési osztály legalsó fokozatába nevezte ki.

— **A budai királyi palota** épitésével nemsokára elérik a második emeleti padló magasságot s akkor a munkát a jövő tavaszig beszüntetik. Az épitkezésből a mostani évre ennyi volt tervbe véve. A palota tető alá hozatala a jövő évre marad.

— **A világ legnagyobb harangjai.** Három óriási harang van eddigelé, mely sulyban meghaladja az 500 mázsát. Az első és a legnagyobb a kremli Moszkvában, mely a nagy égéskor leszakadt és egy majdnem ajtó nagyságu darab kitört belőle. Nem is hurták fel a toronyba, mert sok fáradságba és költségbe került volna. E helyett kápolnának használják és egyes alkalmakkor miséznek is benne. A mivel ugyan nem mondunk nagyot, ha hozzá tesszük még, hogy e harang 4320 mázsa sulyu

00000009

Második nagyságra nézve a kölni dom „Császár harangja,“ mely 523 mázsás. A harmadikat Párisban, mont martren levő Sacre Coeur templomban állitották fel, hangját egész párisban hallani. Sulya 500 mázsa.

— **Goromba falusi.** Tóth István csőszi lakos tegnap bejött a városba s a sorompónál a helypénzszedővel összeveszett és olyan modorban gorombáskodott vele, hogy a feljelentés alapján a rendőrség 2 frt pénzbüntetésre itélte.

— **Négykézláb versenyzők.** Ilyen bolond gondolat is csak az amerikaiak fejében fogamzhat meg. Két amerikai, Barry és Kromann urak ugyanis fogadásból arra a munkára vállalkoztak, hogy négykézláb teszik meg az utat New-Yorkból Szan-Franciskóba. Kezükön külön e czélra készült, vállig érő csizmát viselnek majd, lábuk pedig ugy lesz odacsatolva derekukhoz, hogy lehetetlen lesz majd kiegyenesedniök, ha csak a köteléket szét nem vágják. A csalás tehát ki van zárva.

— **Óralopás.** Tokodi Mari cselédleány ugy látszik nem bir helyes fogalommal az enyém és tied közti különbségről s igy történt, hogy tegnap elemelt egy ezüst zsebórát, de a rendőrség nyakoncsipte s átadta az illetékes járásbiróságnak, mely hiányos nevelésén szigoru büntetéssel fog segiteni.

— **Üveg palota.** A siámi király szép kinai stilben pompás nyári pavilont épittetett, a hol a forró nyári napokat tölti. A pavillon, mely 28 lábnyi hosszu és 14 lábnyi széles, ujjnyi vastagságu üvegfalakkal van ellátva, melyeket czement tart össze. Közepén nagyszerü bassin, szines márványból. A pavillon üvegfalai közé vizet lehet bocsátani, mely a nyári hőség alatt hüvösen tartja a pavillon helyiségeit.

— **Az érdi alesperesi kerület gyülése.** Szeptember hó 23-án tartotta az érdi alesperesi kerület papsága és tanitósága gyülését Török-Bálinton. A gyülést megelőzőleg reggel 10 órakor ünnepélyes nagymise volt, melyet Zimándy Ignácz török-bálinti plébános tartott fényes segédlettel. A mise alatt a kerületi tanitóság énekelt. A szent mise után a papság a plebániában a tanitók pedig az iskolában tartották meg a gyülést, melynek tárgya volt a székesfejérvári egyházmegye róm. kath. tanitóegyesület alapszabályainak módositott tervezete képezte. A gyülés végeztével a plebános ebédet adott, melyen a gyülésen jelenvoltakon kivül résztvettek dr. Zelenyák János orsz. képviselő, Lepsényi Miklós, Németh Gellért s több közel lakó plébános. Zimándy Ignácz török-bálinti plébános a tanitók iránti rokonszenvét ki akarván mutatni, kérte őket, hogy ezentul mindig nála tartassék meg a gyülés.

— **VI. Frigyes dán király** Jüttlandon átutaztában egy falusi iskolába lépett. A gyermekek nagyon ügyes feleleteket adtak a hozzájok intézett kérdésekre. A többek közt felvetette a király ezt a kérdést is: „No fiuk, kik voltak Dánia nagy királyai?“ Egyhangulag kiálták a gyermekek: „Nagy Kanut, Valdemár és IV. Keresztély!“ Erre rögtön felemelte kezét az egyik, kinek valamit sugott a fülébe a tanitó. „Te még tudsz egyet?“ kérdé a király. „Igen, VI. Frigyest!“ Hát az micsoda nagy tetteket vitt végbe?“ A fiu zavartan hallgatott s végre dadogta: „Nem tudom.“ „No, ne busulj“ mond a király, „én magam sem tudom!“

— **Visszatérés.** Szept. 8-án szép jelenetnek volt tanuja a lovasberényi plebánia templom. Ugyanis Szutor Amália ágostai hitvallásu hajadon visszatért a kath. egyházba. A hitvallást Krécsy Károly plebános kezeibe tette le, melynek megtörténte után az ujonnan áttért példásan meggyónt és megáldozott.

— **Négy láda kérvény a királyhoz.** A Kurjer Przmyski lengyel lapban érdekes dolgot olvasunk, a mi tekintve a gácsországi parasztság nyomorát, igen valószinünek tetszik. E szerint a királynak Lipovic és Przmysl között és a környéken tett utjába 7600 kérvényt nyujtott át a lakosság. A kérvényeket négy nagy ládában szállitották fel Bécsbe.

— **Gyilkosság négy krajczárért.** Miskolczon Tóth Lajos munkás tegnap délelőtt leszámolván Weisz Antal parasztgazdával, munkadijára állitólag 4 krajczárral kevesebbet kapott, mint a mennyi megillette. E miatt Tóth Lajos annyira felbőszült, hogy kapájával agyonütötte Weisz Antalt. A gyilkost nyomban elfogták.

— **Álmos tolvaj.** Érdekes módon került lépre Bécsben egy Roszhirt János nevü 20 éves lakatossegéd, a ki egy diákot akart meglopni. Ennek idején bemászott a diák szobájába az ablakon keresztül és duskálni kezdett a szekrényekben. A megvetett, puha ágy azonban addig-addig csábitgatta őt, mig álmos fejét lehajtotta a párnára. El is aludt menten. A diák mikor hazatért, csodálkozva vette észre, hogy valaki jóizüen hortyog az ágyában. Gyertyát gyujtott és azonnal tisztában volt a helyzet felől. Lábujjhegyen elhagyta a szobát, rendőrt hivott, a ki aztán könyörtelenül felrázta legjobb álmából az ügyetlen tolvajt.

— **Körözés.** Mező Zsigmond sárbogárdi születésü asztalos segédet a budapesti törvényszék hatóság elleni erőszak vádja miatt országosan körözi.

— **Táviratkézbesitő kerékpárosok.** A budapesti posta- és távirdaigazgatóság kisérletet tesz a főváros területén — a táviratok és expressz-levelek gyorsabb kézbesitése czéljából — a kerékpárosok által való kézbesitéssel, egyelőre csak a központtól távolabb eső városrészekben. A közügy érdekében fölkéri a háztulajdonosokat az iránt intézkedni, hogy a kerékpáros táviratkézbesitők addig, mig hivatalos dolgaikat végzik, kerékpárjaikat a ház udvarán a házmester felügyelete alá adhassák; amennyiben pedig a kerékpáros kézbesitők sok esetben kénytelenek lesznek kerékpárjaikat az utczán hagyni, a nagyközönséget, különösen a nyilt üzletek tulajdonosait és személyzetét kéri az igazgatóság, hogy e kerékpárokat oltalmukba venni, a rongálók ellen megvédeni szivesked jenek. A táviratkézbesitők kerékpárja a rendes kerékpároktól könnyen megkülönböztethető arról, hogy „M. kir. távirdakézbesitő“ feliratással vannak ellátva, a rendszerint nikkelezett részek ezeken feketére vannak edzve, a kerékpár kerete, vagyis váza pedig feltünő czinnovörös szinü.

— **Mibe került New-York?** A szigetet, melyen ma New-York városa fekszik, 1668-ban 10 ingért, 30 pár harisnyáért, 10 puskáért, 30 golyóért, 30 font löporért, 30 baltáért, 30 üstért, s egy rézsütőtepsiért adták el az indiánok a hollandoknak és mindkét fél meg volt elégedve a jó vásárral.

— **Fehér vas.** Valenciában oly vegyi preparátumat talált föl egy iparos, mely folyós vas közé keverve, azt egész tömegében rögtön megfehériti Az ily módon előállitott fehér vas törési és csiszolási felülete fényes, mint az ezüst, és nagyon kemény. A föltaláló Spanyolországban már kapott is találmányára szabadalmat.

— **A drukk orvossága.** Egy amerikai orvos azt hireszteli, hogy sikerült kitalálni a módját, mint lehessen megszabaditani a diákokat attól a kellemetlen állapottól, melyet az iskolában rövidesen „drukk“-nak neveznek, és a mely azt okozza, hogy a legszorgalmasabb tanuló is annyira megzavarodik, hogy nem tud értelmes feletet adni. Mindez az idegek izgatottságának a következménye. Megszüntetése végett az amerikai orvos azt ajánlja, hogy a diákok a vizsga előtt pár napon át vegyenek be naponkint háromszor tiz-tiz csepp gelséniumot vagy hat csöpp laudanumot. A ki azt megteszi, nem veszíti el eszméinek fonalát, feltéve, hogy egyáltalában vannak eszméi.

— **Csavargó czigányok.** Székesfejérvár iránt valami rokonszenvet mutatnak a falurólfalura járó czigányok. Nem elég, hogy egy csomó itt tanyázik a város végébe s időnkint az ott elterülő soostó halállományát pusztitják a városban pedig tolakodó kéregetésökkel alkalmatlankodnak, hanem még a vándorczigányok vendégszereplésének kellemetlenségeit is élvezzük. A rendőrség a napokban is befogott 16 czigányt csavargásért, kik most ülik le a rájuk rót 4 napi büntetést.

— **Hétszeres özvegy.** Limagesban igazi tragikus sors üldöz, egy még mindig fiatal és csinos asszonyt, ki a napokban hetedikszer jutott özvegységre. Tizennyolcz éves korában ment először férjhez s három hónap mulva meghalt a férje. Még nem volt husz éves és másodszor mondott boltomiglant. Mérjét, ki vasuti tisztviselő volt, egy vonat tiz hó mulva elgázolta. Özvegységét egy év mulva cserélte föl s most két évig volt boldog. Harmadik férje vadászaton vesztettte életét. Egy év mulva a csinos és szerencsétlen özvegyet egy kereskedő vigasztalta meg. Ez algirba ment üzleti ügyekben, ott valami láz ölte meg másfél év mulva. A boldogtalan asszony nem akart többé férjhez menni, de két évnél tovább nem tudott ellentállni egy tőkepénzes udvarlásának. Ezzel élt legrövidebb ideig, mert öt hét mulva férje gutaütésben mult ki. Az özvegy most már fogadást tett, hogy soha többé nem mond igent senkinek, mert az bizonyos halált hoz. De elhunyt unokanővére s maradt utána három kis gyermek, kiknek anya kellett. Az ötödször özvegy azt hitte, hogy kiengeszteli végzetét, ha ezeknek anyja lesz s nőül ment az özvegy férfihoz rokoni vonzalomból. Az esküvő egészen titokban történt. A hatodik férj azonban már ekkor is mellbajban szenvedett és a következő tavaszkor, nyolcz hó mulva meghalt, mint a többi öt. Most már három gyermeke is volt az özvegynek és egy ügyvéd elég elszánt volt, hogy ezek atyjává ajánlkozzék. Az özvegy hetedikszer is férjhez ment s két év mulva, február elején, a hetedik férjét is eltemette, a kit az influenza ragadott el. Mindez alig tizenöt esztendő alatt történt s mivel a hétszeres özvegy még csak 34 éves, alkalmasint még nincs vége számára a lakodalmi szertartásoknak, ha akad nyolczadik is, a kit a hét elődje sorsa vissza nem rettent.

— **Zarándoklat a Szent István ereklyéjéhez.** A mai nap folyamán ismét érkeztek zarándokok Székesfejérvárra a szent koponyához és pedig a várpalotaiak 80-an és etyekiek 50-en.

— **Rothschild kitüntetése.** Az orosz czár a fehér sasrenddel tüntette ki Rothschild Alfonz bárót, a pénzdinásztia párisi ágának fejét. A franciák most már panaszkodnak, hogy a czári látogatás inkább Rothschildnak szól, mint ő nekik, és talán ujabb orosz kölcsönnel függ össze. — Mindenesetre különös a dolog. Zsidóüldözés Oroszországban és Rothschild kitüntetése Franciaországban: hogyan harmoniál ez össze?

— **Majom a gondos apa szerepében.** Mulatságos esetet beszél egyik manchesteri lap. Northon manchesteri kereskedőnek van egy majma, melyet szobájában tart. Értelmes és jókedvü állat s a háznál mindenki szereti. A napokban Northon nyolcz éves fia lép be atyja szobájába, hol „Mylord“ (ez a majom neve) egyedül volt. Mylord ép az asztalnál, Northon szokott helyén ült, kiszabadulván kalitkájából. Miután a fiucska látta, hogy Mylord atyja könyvét összetépte s betintázta, rákiáltott. Erre a majom fölállt, oda ment a fiuhoz s megrázta a fülét. A gyermek sirni és sikoltani kezdett. Mylord az ajtóhoz ment s bereteszelte, azután egy pipaszárat vett elő s a fiut kergetni kezdette. A gyermek kiáltására berohantak a mellékszobából s lefegyverezték a majmot, mely legkevésbé sem volt dühös. Az egész eset magyarázata az, hogy „Mylord“ előttevaló nap hasonló jelenetnek volt tanuja, mikor a fiu egy trágár dalt énekelve lépett be s apja ugyanazt tette vele, a mit Mylord ismételt.

— **A lélekkufár.** A napokban valami Fleischmann Miksa nevü zsidó Budapestről két fiatal leányt hozott az egyik helybeli roszhirü házba. Miután az orvosi vizsgálat megállapitotta, hogy a fiatal leányok csak most léptek még a bünös utra, a leányokat a rendőrség vissza tolonczoltatta szüleikhez Budapestre, Fleischmann lélekkufárkodására pedig felhivta a fővárosi rendőrség figyelmét. Fleischmann, a

00000010

ki Budapesten szerecsen-u. 18. sz. alatt lakik a táncziskolákat keresi fel nagy előszeretettel s ott szerzi tapasztalatlan áldozatait. — Mikor fogja büntető törvényünk ezeket az erkölcstelenség baczillusait szigorubb büntetéssel gyalázatos üzérkedésektől elriasztani?

— **Az emberevők.** Az emberhus-evés, mint a párisi néprajzi társaság egyik legutóbbi ülésén kifejtették, a legerősebb szervezetű vademberek között fordul elő. Ők is különösen a nőket szeretik, mert ezeknek a husát táplálóbbnak és izletesebbnek tartják, mint a férfiak husát.

— **Ártatlanul kivégzett katona.** Omszkban, mint Szent-Pétervárról irják, megrenditő eset történt, jellemzően példázván az orosz igazságszolgáltatás brutalitását. Az ottani hadbiróság feljelentésére letartóztatták, azután halálra itéltek egy Suklin nevü embert, a ki nagyon hasonlitott egy Loszov nevü gonosztevőhöz. Ez utóbbi két katonát gyilkolt meg kegyetlen módon. Suklin nem tudta bebizonyitani, hogy ő nem Loszov s végre is hajtották rajta a halálos itéletet. A napokban aztán elfogtak egy gonosztevőt, a kiről kiderült, hogy nem más, mint az igazi Loszov, a ki a két katonát meggyilkolta.

— **Szőlő és gyümölcs kiállitás.** Az országos kiállitás időleges csarnokában okt. 1—8-ig szőlő- és gyümölcs kiállitás lesz. E kiállitás tárgyai: Mindenféle levágott szőlőfürtök állapotban. Cserépben vagy edényben növelt szőlőtő gyümölcsesel együtt. Cserepekben tenyésztett gyümölcsfák gyümölcsesel. Különféle gyümölcs. Zöldség és főzelékfélék. A kiállitás tárgyai 3 nappal, a kényesebb természetü tárgyak pedig egy nappal a kiállitás megnyilta előtt küldendők be. A szőlő kiállitása kosárkákban, tálczákon vagy tányérokon történik. Ilyen kiállitási edényekről, ha a kiállitó kivánja, a kiállitási iroda fog gondoskodni. A minden egyes nagyobb gyümölcsből legalább 5, dinnyéből legalább 2 darab, szőlőből minden fajból legalább három fürt, zöldségféléből a piaczon elárusitani szokott legalább két köteg küldendő be.

— **Köszönetnyilvánitás.** Özv. Liszits Istvánné helybeli lakos, a felsővárosi szent Józsefről czimzett ovoda pénztára javára 10 frtot adományozott, mely nagylelkűségéért fogadja hálás köszönetemet a választmány nevében Fürész József pénztárnok.

— **Értesités.** Miután fiam az üzlettől végkép megvált, a mélyen tisztelt közönség eddigi becses pártfogását továbbra is kérve, maradok teljes tisztelettel: özv. Számmer Imréné.

— **Egyházi szerek,** zászlók, miseruhák, keresztuti- és oltárképek, csillárok, kegytárgyak, képek és könyvek beszerzésére ajánlkozik **Szüts és társa,** a bibornokérseki és Magyarország herczegprimásának udvari szállitói. — Budapesten, IV., Kossuth Lajos-utcza.

Irodalom és Művészet.

A **„Jó Pásztor“** a következő tartalommal jelent meg XIV-ik évfolyam XII. november füzete: 1. Kántortanitói beigtatásra. (folyt.) 2. Pünkösd u. XVIII. vasárn. A megtérés halogatásának kárhozatos voltáról. Totola Lajostól. 3. Pünkösd u. XXII. vasárn. A rágalmazás bünének utálatosságáról. † Kőrész Kelementől. 4. Mindenszentek ünnepére. Boldogok akik üldözést szenvednek az igazságért mert övék mennyeknek országa. T. Pelikán Krizsótól. 5. Hallottak napjára. A halhatatlanság hite: I. megvigasztal az élet bajaiban. II. szétosztatja a halál félelmetességét. T. Pelikán Krizsótól. 6. Szent Imre herczeg napjára. Szt. István jó tanácsai fiához, Szt. Imréhez. Onokrotalusztól. 7. Pünkösd u. XXIV. vasárn. Kötelességünk az egyház javát előmozditani s azt az egyház szellemében kell eszközölnünk. X . . . től. 8. Pünkösd u. XXV. vasárn. A szokásos bünösökről. Totola Lajostól. 9. Pünkösd u. XXVI. vasárn. A végső itélet napján szigoru számadást kell adnunk mindenről. Aki minket itélni fog az maga a mindentudó Isten. Ernyei Páltól. Szives pártolásra ajánljuk e folyóiratot, a mely beszédeinek tartalmassága által a főt. Papság hitszónoki igényeit kielégiti. Előfizetési ára egész évre 4 frt. Megrendelhető: Pozsony, ferencziek.

„Elmélkedési könyv papok számára“ Scotti érseknek hires müve. Olaszországban, Francziaországban és Németországban nagyon el van terjedve. Ez a mü jelent meg magyar nyelven. Mindennapra közöl elmélkedést a vasárnapi vagy ünnepi evangeliom alapján. Csak egyházi férfiaknak (áldozárok, szerzetesek és növendékpapoknak) való elmélkedési könyv, melynek alapján bizonyos jártassággal szent beszédet is lehet tartani, még pedig a hétnek hét napjára való külön tárgy miatt hét éven keresztül is. A mü felosztik az egyházi év szerint (a breviarium módjára) téli, tavaszi, nyári és őszi részre. Az első (téli) rész megjelent, 27 és fél ivre terjed, ára 1 frt 50 kr, vagy 5 sacrum assignandum elvállalása. A münek folytatása (a II-ik, III-ik és IV-ik rész) kellő időben meg fog jelenni. A fordító czime: Adjutus Secundus áldozár, Szatmár, kath. főgymnasium.

Verne Gyula összes munkái képes kiadásának olcsó sorozatából a 44-52. füzeteket bocsátotta közre a Franklin Társulat, mely egyedül jogositott a képes kiadásra. A kilencz uj füzet közül a 44. és 45-ik befejezi a „Servadac Hector kalandos utazása a naprendszeren át“ czimü érdekfeszitő regényét, a 46—52. füzetek pedig Verne másik nagyhatásu regényét „Dél csillaga — a gyémántok hazája“ tartalmazzák, mely déli Afrika és vidékére viszi az olvasót s a kalandok bonyodalmai és viszontagságai közt annyi ismeretet és tanulságot nyujt e messze világrész szokásairól, földjéről, embereiről. A Franklin Társulatnak Verne kiadásait mind jónevü irók forditják, igy a „Dél csillaga“ is György Aladár egyik legismertebb földrajzi irónk forditásában jelenik meg. A kiállitás diszes s az eredeti franczia kiadás képei érdekesitik. Ebben ötvenkilencz az illusztráczió. Megrendelhető minden könyvkereskedésben. Egy füzet ára 20 kr. Diszes bekötési táblák minden regényhez 40 krért kaphatók. Eddig az uj olcsóbb képes diszkiadásban hét regény jelent meg: 1. A rejtelmes sziget. 2. Utazás a Holdba. 3. Utazás a Hold körül. 4. A Jangada. 5. Öt hét léghajóni 6. Servadac Hector kalandos utazása. 7. Dél csillaga.

Közgazdaság.

* **Az ercsi-i vásárra,** mely e hó 28-án és 29-én lesz megtartva a szarvasmarhák és sertések felhajtását az alispán megtiltotta.

* **A II. magyar gazdatiszti kongresszus.** 24-én délután folyt le a második gazdatiszti kongresszus a kiállitási ünnepségek csarnokában. Bujanovics Sándor elnök röviden üdvözölte a kongresszuson megjelent tagokat és örömmel jelenti, hogy Darányi földmivelésügyi miniszter a kongresszus védnökségét elfogadta. A minisztert küldöttség hozta a kongresszusra, melynek elnökéül időközben Bujanovics Sándort választották meg. Jegyzők lettek: Serfőző Géza és Weninger Mátyás. — Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter Bujanovics Sándor elnök üdvözlése után kéri a kongresszus tagjainak gyakorlati tapasztalatokon alapuló támogatását. Feltüzi a kongresszus jelvényét és üdvözli a jelenlevőket. (Zajos éljenzés.) Práznovszky Ágoston tartott előadást a gazdatiszti kvalificzió megállapitásáról, mire benyujtott határozati javaslatait egyhangulag elfogadták. Baranyay István a gazdatisztek jogviszonyának szabályozásáról értekezett. Határozati javaslatát vita nélkül elfogadta a kongresszus. Wich dr., a bécsi „Verein der Güterbeamten“ kiküldöttje, a gazdatisztek helyzetéről beszél s elodázhatlan szükségesnek tartja, hogy a gazdatisztek jogviszonyai szabályoztassanak. Ezzel a napirend ki lévén meritve, elnök a tagok zajos éljenzései közepette a kongresszust berekeszti.

* **Tranzverzális vasut az Alföldön.** Mint jó forrásból értesülünk, a kereskedelemügyi miniszteriumban a legközelebbi napokban egy nagyfontosságu vasut tervét fogják tárgyalni. A vasut tranzverzális-jellegü s a terv szerint átszelné az egész Alföldet, Bajától kezdve Csongrádon és Szentesen át Orosházáig, nagyrészben a most befejeződő állami müut mellett haladván. A vasut közel 250 kilométer hosszu lesz és négy megye területét fogja érinteni.

VASUTI UJ MENETREND.

— Érvényes 1896. junius 1-től. —

Budapest—Székesfejérvár—N.-Kanizsa.

	indul	érkezik	indul	érkezik
Gyorsv.:	7·00 reg.	8·30 d.e.	8·40 d.e.	11·45 d.e.
Szem. v.:	7·10 reg.	9·16 d.e.	9·26 d.e.	1·39 d.u.
Vegy.v.:	11·50 reg.	3·16 d.u.	—	—
Szem.v.:	4·50 d.u.	6·35 d.u.	6·46 d.u.	7·52 d.u.*
Vegy.v.:	2·25 d.u.	4·27 d.u.	4·33 d.u.	8·55 este
Gyorsv.:	7·45 este	9·11 este	9·18 este	12·10 éjjel
Szem.v.:	9·25 este	11·33 este	11·43 este	3·52 éjjel

N.-Kanizsa—Székesfejérvár—Budapest.

	indul	érkezik	indul	érkezik
Szem.v.:	12·15 éjjel	4·16 reg.	4·24 reg.	6·29 d.e.
Vegy.v.:	—	—	6·15 reg.	8·25 d.e.
Gyorsv.:	5·47 reg.	8·39 reg.	8·49 reg.	10·10 d.e.
Vegy.v.:	10·00 d.e.	2·10 d.u.	2·35 d.u.	4·31 d.u.
Szem.v.:	2·00 d.u.	6·00 d.u.	6·08 este	8·12 este
Gyorsv.:	5·06 d.u.	8·00 este	8·15 este	9·40 este
Sz. v.:	8·42** d.u.	9·39 este	9·49 este	11·25 este

Sz.-Fejérvár—Veszprém. Veszprém.—Sz.-Fejérvár.

	indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v.:	5·20 d.e.	8·03 d.e.	4·19 reg.	6·— d.e.
„ „	9·34 d.e.	10·52 d.e.	7·08 reg.	8·34 d.e.
„ „	1·— d.u.	2·33 d.u.	4·43 d.u.	5·53 d.u.
„ „	9·27 este	11·— este	7·19 este	10·09 este

* Csak Siófokig közlekedik.
** Siófokról indul.

A Veszprémből este 7·19-kor induló vonat csak vasárnap, ünnepnap és csütörtökön közlekedik.

A Balatontavi gőzhajózási részv.-társulat menetrendje.

Siófok-Balatonfüred-Almádi-Kenese és vissza.

Siófok	11·10,	d. e.	8·15,	este
Balatonfüred . . .	12·30,	d. u.	9·15,	„
Almádi	1·35,	d. u.	—	—
Kenese	2·05,	d. u.	—	—
Kenese	3·30,	d. u.	—	—
Almádi	4·00,	d. u.	—	—
Balatonfüred . . .	5·20,	d. u.	7·15,	regg.
Siófok	6·20,	este	6·15,	„

Boglár-Révfülöp-Badacsony és vissza.

Boglár	12·15,	3·15,	4·15,	11·—
Révfülöp	1·00,		4·50,	10·30
Badacsony	1·50,	2·20,	—	—

Kenese-Almádi-Siófok-B.-Füred-Boglár-Révfülöp-Badacsony-Keszthely és vissza.

Kenese mind.	pént.	3·30,	—	szerd.	—	csüt.	—
Almádi „	„	4·00,	—	„	—	„	—
Siófok „	„	5·—,	5·00,	„	5·00,	„	—
B.-Füred „	„	6·—,	6·00,	„	6·20,	„	—
Boglár „	„	8·10,	—	„	8.30,	„	—
Révfülöp „	„	8·40,	8·20,	„	9·—,	„	5·15
Badacsony „	„	9·35	—	„	9·55,	„	6·15
Keszthely „	„	11·20,	—	„	11·40,	„	8·00

Minden pént. és szomb., minden szerd.

Keszthely .	6·—,	—	4.—
Badacsony . .	7·45,	—	5.45
Révfülöp . . .	8·30,	—	6·40
Boglár	9·—,	—	7·10
B.-Füred . . .	11·15,	12·30	9.25
Siófok	12·15,	—	10.25
Almádi . . .	1·35,	—	—
Kenese . . .	2·05,	—	—

00000011

MED.

Dr. Ritscher Zsigmond

fogorvos

a bécsi egyetemi fogászati klinika volt fogorvosa

Székesfejérvár, sas-utcza 7. szám.

Rendel reggeli 8 órától este 6 óráig.

4—5 % mellett

rendes és rendkivüli jelzálog-kölcsönöket kieszközöl, valamint a legbonyolódottabb conversiókat szintén 4—5 %-kal rendezi gyorsan és discrét, minden előleg nélkül

HERCZEG SÁNDOR

BUDAPEST,

Gyár-utcza 19. szám.

Koszorú és virág

készitéshez szükséges viráglevelek, — szines selyem papir nagy választékban és jutányos áron kapható

Kauffman F.

könyv- és papir üzletében,

Kossuth-utcza 5. sz.

A RÓZSABIMBÓK IMAKÖNYVE

csak még a következő kötésekben hapható:

1. Chagrain bőrkötés arany v. ezüst kerettel és csattal . . . . 2 frt 50 kr.
2. Fekete csont, fehér kereszttel, kerettel és csattal . . . . 3 frt — kr.
3. Borjubőr, puha táblával, összehajtható tokkal . . . . . 3 frt 50 kr.
4. Borjubőr, párnázva két csattal 4 frt — kr.

Megrendelhetők: a győri kármelitáknál.

UJDONSÁG!

Monogramm kautsukból, bármiféle 2 kezdőbetűkkel és festékdobozzal ellátva csak 35 kr.

Mélyen tisztelt Nagysád!

A közelgő októberi—deczemberi negyedre elfogadok előfizetést bárminemü

divatlapok és folyóiratokra,

(helyben házhoz, vidékre póstával bérmentve szállitva.)

Helyben

legolcsóbb árak.

Bármiféle bel-, vagy külföldön megjelenő

művek legjutányosabb áron megrendelhető.

Számos pártfogását kérve

Kiváló tisztelettel

KAUFFMAN F. könyvkereskedő,

Kossuth-utcza 5. szám.

A következő divatlapok rendelhetők meg:

Divat Salon, Divat Ujság, Évszak, Bazár, Patyolat, Gyermek Divat stb. Modenvelt, Wiener Mode, Elegantchode, Grosse Modenvelt, Hausfranenzeitung, Blatt der Hausfrau etcz.

UJDONSÁG!

Monogramm kautsukból, bármiféle 2 kezdőbetűkkel és festékdobozzal ellátva csak 35 kr.

Báli, menyaszonyi öltözetek. ✻ Egyszerü öltözetek párisi izléssel.

Mutatvány szám ingyen.

PÁRISI DIVAT

✻ Megjelenik hetenként egyszer. ✻

Szines, élő modellek után készült fénnyomatu képekkel, szabásrajzok, kézimunkák, illusztrált regények stb.

Takarékosság izlés mellett. ***Kimerítő magyarázat.***

Legszebb és legolcsóbb magyar divatlap.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

csak PÁRISI DIVAT		PESTI HIRLAP-pal együtt:	
Egész évre	8.—	Egész évre	18.—
Fél évre	4.—	Fél évre	9.—
Negyed évre	2.—	Negyed évre	4.50

Kiadóhivatal: Budapest, váczi-körut 78. szám.

Nyomatott Számmer Imrénél, Székesfejérvárott.

00000012